

O kilku spotkaniach historycznych

Spotkanie Marszałka Pétain z Kanclerzem Hitlerem budzi w pa mięci wspomnienie o szeregu po przednich kontaktów szefów pa ństwa francuskiego i niemieckie go.

Jedno z nadawniejszych — to spotkanie cesarza Rzymskiego Narodu Niemieckiego — (jak brzmiał tytuł urzędowy) — i króla Hiszpanii, Karola Piątego z królem Francji Franciszkiem Pierwszym, po nieszczęśliwej dla tegoż bitwie pod Pavią. Król Francji był wtedy więźniem cesarskim.

Potem minęło przeszło lat 200, zanim znów przyszło do spotka nia między cesarzem rzymskim Narodu Niemieckiego Józefem Drugim i młodym królem Fran cji, Ludwikiem Szesnastym. Ce sarz przyjechał do Paryża celem odwiedzenia siostry, królowej Marii Antoniny i swego szwagra. Wizyta była tak dalece prywatna i tak wyłącznie rodzinna, że cesarz nawet nie mieszkał w Wer salu, lecz pod skromnym tytułem hrabiowskim zajmował pa re pokoiów w hotelu po lewym brzegu Sekwany w okolicach Pa racu Luksemburskiego. Ten ho tel przechował się, i to jako ho tel, aż do naszych czasów. Zbu rzone go dopiero przed dwoma laty celem rozszerzenia ulic w owej dzielnicy.

Cesarz Napoleon Pierwszy po klęsce Prus, w latach 1806 — 1807 przed zawarciem pokoju w Tylicy z Prusami i z Rosją za żądał, by celem omówienia warun ków pokoju z Prusami przyje chała do jego głównej kwatery królowa Ludwika, żona króla Fryderyka Wilhelma Trzeciego, ponieważ ją to obwiniał o wywo łanie tej wojny i dlatego z nią chciał się układać. Królowa oka zała się zreczną dyplomatką i zło żyła uzyskać — mimo całkowi tegoż rozbitcia armii pruskiej — względnie znośne warunki poko ju.

Z ostatnim cesarzem Rzym skim Narodu Niemieckiego — Franciszkiem Drugim, który wnet potem złożył ten tytuł i przybrał zamiast niego tytuł ce sarza Austrii (1810), Napoleon wi dział się tylko raz jeden po zwy ciej wojnie w 1809 roku. Spotkanie nastąpiło w po lu. Obydwaj monarchowie przy byli konno. Napoleon był bardzo uprzejmy dla swego pokonanego przeciwnika, ponieważ już wtedy powziął — 3 — na razie trzyma ną w secretie — poproszenie ce sarza o rękę jego córki arcyksięż niarki Marii Ludwiki. Potem Na poleon już nigdy więcej swego cesarskiego teścia nie widział.

Ostatnim szefem państwa fran cuskiego, który widział szefa państwa pruskiego i naczelnego wodza połączonych wojsk nie mieckich — był cesarz Napoleon Trzeci. Zwycięzca był król prus ki Wilhelm Pierwszy, a od dnia 18-go stycznia 1871 roku — ce sarz niemiecki.

Gdy popołudniu, dnia 2 wrze śnia 1870 roku zawiódł ostatni atak francuski, mający na celu rozbicie obręczy wojsk niemie ckich pod fortecą Sedan, a pro wadzony osobiście przez cesarza Napoleona, który chciał zginąć na polu bitwy, by ocalić własny honor żołnierski i koronę cesar stwa dla młodocianego syna — nastąpiła chwila kapitulacji. Była to jeszcze epoka romantyczna. Cesarz Napoleon posłał królowi Pruskiemu własną szpadę przez swego generała - adiutanta, na

znak, że kapitułuje, a na głów nym bastionie twierdzy Sedan kazał wywiesić białą chorągiew. Wtedy król Wilhelm Pruski po lecił wstrzymać ogień. W nocy z dnia drugiego września na trze ci Moltke podyktował generało wi francuskiemu Wimpfenowi — warunki kapitulacji.

Tego dnia 3-go września — ce sarz Napoleon już jako jeńiec, złożył wizytę swemu zwycięzcy, królowi pruskiemu. Dowiedział się od niego, że na rezydencji wyznaczono mu zamek królewski Wilhelmhoe — rezydencja króla Westfalii w latach 1807 — 1813 — Hieronima, najmłodszego brata Napoleona Pierwszego. W drodze do tego wspaniałego więzienia, dnia następnego (dn. 4-go września) pod wieczór do wiedział się cesarz Napoleon III, że lud paryski stracił go z tronu.

Od dnia 3-go września 1870 r. dopiero p. Marszałek Pétain jest tym szefem państwa francuskiego który się spotkał z głową pa ństwa niemieckiego.

A. N.

W kilku wieściach

VICHY. — Na podstawie ocze czyji b. ministra Finansów — 170 urzędników wszelkich kate gorii z tego Ministerstwa zosta ło zwolnionych z zajmowanych po sad.

WARSZAWA. — Trzy fabry ki czekolady są czynne w War szawie: Domańskiego, Fuchsa, Wedla. Fabryki te wyrabiają czekoladę na użytek ludności niemieckiej. Do czekolady do daje się znaczną przymieszkę soi.

KIELCE. — Wielki pożar zni szczył wieś Błogoszów pod Je drzejowem, gdzie spłonęło 49 chat, 48 obór i 25 stodoł. 300 lu dzi pozostało bez dachu nad głową.

PARYŻ. — Ludność dep. Sei ne wynosiła kolejno: 8 lipca b. r. — 1.938.832 osoby, 15 paź dziernika — 3.856.584 a 22 b.m. 3.610.535, a więc od trzech mie sięcy wróciło przeszło półtora miliona uchodźców.

LWÓW. — Zawody kolar skie odbędą się w najbliższym czasie we Lwowie.

MARSYLIA. — Stątki z Da karu przywiezły tutaj 495 ton daktyli, 390 ton bananów i 211 ton suszonych fig.

AKCJA DYPLMATYCZNA W MADRYCIE

Madryt. — P. Serrano Suncer minister Spraw Zagranicznych Hiszpanii przyjął Sir Samuel Hoare, ambasadora Wielkiej Brytanii w Madrycie oraz p. Lequerica, ambasadora hiszpań skiego we Francji.

Równocześnie donoszą, iż hr. Romree, ambasador Belgii w Madrycie, opuścił Hiszpanię i wraca do Belgii. Rząd hiszpań ski miał zamair jeszcze przed wojną zwrócić się do rządu w Brukseli z prośbą o odwołanie p. Romree na skutek jego oso bistego zachowania się, lecz pro jekt ten został odłożony, ze że względu na wypadki wojer ne. Obecnie stał się on znów ak tualnym, gdyż dyplomata belgijs ki trwa na swym stanowisku i dlatego opuścił on Hiszpanię.

Belgowie, Holendrzy i Włosi mogą wracać do strefy okupowanej

Vichy. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych donosi, iż od 1 b. m. repatriacja uchodźców może się odbywać na następu jących warunkach:

Władze okupacyjne nie wy magają żadnych nowych świadectw od powracających uchodźców. Jednakże placówki na linii demarkacyjnej zatrzymują repatriantów, którzy — za mieszkując normalnie w strefie zakazanej — nie posiadają odpowiedniego świadectwa u trzymawcy (hebergement) przez rządu, przebywającego w strefie dozwolonej.

Do strefy zakazanej — włą czając Alzację, Lotaryngię oraz

dep. Nord i Pas de Calais — mogą wracać tylko Belgowie, Ho lendrzy, Luksemburczycy i Wlo si, poprzednio zamieszkali w tych okęgach.

Repatriacja kolejną odbywać się będzie w specjalnych — bez płatnych — pociągach, przerna czonych dla osób niemieckich, natomiast oni uchodźcy mogą korzystać z normalnych pociągów, płacąc za bilet.

Przy pomocy samochodów można wracać tylko w środy i we czwartki. Wreszcie repatria cja wozów ciężarowych odbę dzie się pod kontrolą urzędu drogowego (service des ponts et chaussées).

Deklaracja p. Wiceprezesa Laval w Paryżu

„Długa jest droga do rozwiązania wszystkich zagadnień niemiecko - francuskich”

Paryż. ... P. Pierre Laval, wicepremier i Minister Spraw Zagranicznych, wygłosił następującą deklarację prasową w Hôtel Matignon, w Paryżu:

Marszałek Pétain podkreślił w swej deklaracji — donoszące spotkanie z Kanclerzem Hite rem. Szeł Państwa, mówiąc o współpracy Francji z Niemcami, oświadczył, że musi ona być szczerą i pozbawioną wszelkich myśli o napaści.

Odbyłem dzisiaj w towarzystwie dwóch członków Rządu, — rozmowy z władzami niemieckimi, wojskowymi i cywilnymi. Rozmowy te stanowią ciąg dalszy historycznych spotkań w Montoire.

Rozpoczęliśmy, w interesie Francji i dla wprowadzenia harmonii w Europie — politykę, która powinna pozwolić na odbudowę naszego kraju. We wszy stkich dziedzinach, a zwłaszcza na płaszczyźnie spraw gospodar

skich, jak i kolonialnych, roz patrywaliśmy i w dalszym ciągu będziemy badali, w jakiej formie praktycznej nasze współprace mają służyć interesom Francji, Niemiec i Europy.

Te pierwsze kontakty zostały nawiązane w atmosferze, niespo tykanej najazut po klęsce i w obopólnym duchu porozumienia.

Musimy jeszcze przebyć długą drogę przed dojściem do rozsze rzenia wszystkich wspólnych za gadnień.

Nie w kilka dni bowiem, ani w parę tygodni, można naprawić wszystkie szkody i odbudować kraj z ruin, nagromadzonych przez tak nieopatrznie wszczętą wojnę.

Każdy z nas powinien dobrze zrozumieć, że wszystko jest bar dzo trudnym tak długo, aż będą trwały operacje wojenne. Jednakże, już teraz, mogą oświadczyć, że co do wielu punktów,

wysunięto konkretne zapytania i że odpowiedzi nastąpią nieba wem oraz, iż całość omawianych spraw dotyczy bezpośrednio ży cia narodu.

Marszałek i jego Rząd docenia ją rolę tego zagadnienia i z ca lego serca zaprzęgli się do jego rozwiązania. Wkrótce Francja będzie mogła ocenić rodzaj i roz ciągłość dokonanych wysiłków. Kraj będzie nas sadił według uzyskanych przez nas wyników.

Z obu spotkań w Montoire, w których uczestniczyłem, zachowałem zawsze wzruszające wspomnienie. Podczas całej mej Historii, dwa wielkie narody sta le się ścięrały. Gdy ujrzalem p. Marszałka Pétain wobec kancler za Hitlera, wówczas zrozumiałem, że można ustalić losy na szych dwóch narodów inaczej, niż przed walki.

Odtąd Francja potrafi obronić się przed mieszaniami się zagra nięcy w jej sprawy i będzie mo gła sama — w pełnej swobodzie — przyjąć odpowiedzialność za swa akcje. Ogroniem przykrzym jest, być zmuszonym do odra biania — po klęsce — tego, co powinniśmy uregulować już przedtem, ale dość mamy zwy ciejstwa, wypisanych na naszych sztandarach, by móc ofiarować naszej młodzieży pokojowy ideał.

Po wizycie J. Em. Ks. Karynała Gerlier La Croix du Rhône o naszym piśmie

Lyon — Jeden z najpo czynniejszych tygodników katolickich „La Croix du

Ks. Kardynał odpowiadając na przemówienie p. Dra S. Nawrockiego — Dyrektora tego pis-

Photo Béne, Lyon.

J. EM. KS. KARDYNAŁ GERLIER SŁUCHA PRZEMÓWIEN POWITALNYCH. (P.W. 4357)

Rhône”, opisując niedaw ną wizytę J. Em. Ks. Kar dynała Gerlier, Prymasa Galli w zakładach „Presse Lyonnaise”, kończy w ten sposób swe sprawozdanie:

„Jego Eminencja nie opuścił jednak „Presse Lyonnaise” bez złożenia wizyty Polsce, albo przynajmniej „Wiariusowi Pol skiemu”, wydawanemu w tych zakładach.

„Po otrzymaniu wiadunki kwiatów od dwóch dziewczynek w strojach narodowych,

ma, czerpie z serca wyrazy przy jaźni francuskiej, a nawet znaj dzie — w swej pamięci — kilka słów polskich: „Niech bę dzie pochwalony”.

„Te polskie słowa będą rów nież wyrazem naszej żywej i głębokiej wdzięczności za ten dowód wysokiego poparcia, którego nasz tak czczony Ks. Kardynał nie szczędzi temu do mowi „Presse Lyonnaise”, jego pracy, a w szczególności tygod nikowi „La Croix du Rhône” — kończy sprawozdawca francuski.

AKCJA POLITYCZNA PUŁK. LINDBERGH'A

Nowy Jork. — Słynny amery kański lotnik pułk. Lindbergh utworzył w Stanach Zjednoczo nych nową organizację, celem której będzie propagowanie idei nieinterferowania w kon flikcie europejskim.

JAK PRACUJĄ POLSCY MISJONARZE W CHINACH

„Echo Szanghajske” przynosi niezwykle interesujące szczegóły akcji polskich misjonarzy w Shunteh w Chinach. Przebywa tam 15 polskich misjonarzy oraz 5 chińskich księży. Gdy polscy księża obejmowali przed siedmiu

laty Prelektury Apostolska w Shunteh było tam 14 tysięcy 646 katolików. Obecnie liczba ta wzrosła do 20 tysięcy 868. W roku ubiegłym ochrzczono tysiąc 177 dorosłych.

Praca skupia się głównie w Shunteh, jest tam małe semina rium, szpital, szkoła powszechna, gimnazjum, (SS. Szarytki i SS. Józefki).

W terenie pracuje 221 katechi stów i 49 nauczycieli.

W chwili obecnej 4 tys. 414 osób przygotowuje się do chrztu. Sławny na całe Chiny szpital ks. Szuniewiczza oraz sieć połączo nych z nim ambulatoriów udzie liły łącznie 109 tysięcy 617 porad lekarskich.

Na marginesie wojny w Grecji

DWADZIESCIA CZTERY TYSIĄCE GREKÓW WCIELONYCH DO ARMII BRYTYJSKIEJ

Rzym. — W portach angielskich i w Egipcie znajdują się li czne okręty greckie. Dwadzieści cztery tysiące Gre ków, mieszkających w Egipcie, zostało wcielonych do armii bry tyjskiej.

PORT GIBRALTAR SIĘ WYPRÓBIA...

Algerias. — Port Gibraltar, w którym było zokotwiczonych około 100 okrętów wojennych i handlowych wypróbnii się zupeł nie w ciągu jednego dnia.

Okręty pod ochroną samolo tów w większości wjechały na Morze Śródziemne.

Po raz pierwszy od początku wojny port Gibraltar został pu sty.

Twierdzą, że ruch ten ma zwią zek z nowymi wypadkami.

ROSJA ZAPRZECHA POGŁOSKOM O WYSŁANIU 150 SAMOLOTÓW DLA GRECJI...

Moskwa. — Agencja T. A. S. S. zaprzecza pogłoskom ze źródeł zagranicznych, na podstawie których Grecja miała otrzymać od Rosji Sowieckiej 150 samolo tów wojskowych.

INFORMACJE

JUGOSŁOWIAŃSKIE...

Białogród. — Ateński kores pondent dziennika „Politika” opisuje zniszczenia, dokonane przez bombardowanie włoskie w Patras. Liczba ofiar wynosi przeszło 100 zabitych i 250 rannych.

Inny dziennik jugosławiński „Wremia” (Czas) donosi z Salo niku, iż wojska włoskie miały po sunąć się w głąb Grecji o 90 kilo metrów i doszły do Saint - Ni colas.

Granica pomiędzy Grecją a Ju gosławią została zamknięta, a wszelki ruch zatrzymany.

Natomiast granica pomiędzy Jugosławią a Albanią jest nadal otwarta i ruch autobusowy od bywa się normalnie.

DALSZE NARADY P. ROOSEVELTA

Waszyngton. — Prezydent Roosevelt odbył w Białym Do mu długą naradę z p. Cordell Hull, sekretarzem Stanu do Spraw Zagranicznych i z p. Sumner Welles, zastępcą sekretar za Stanu.

W czasie tej narady była oma wiana sytuacja w Europie.

Ofenzywa dyplomatyczna Japonii dla zakończenia wojny z Chinami

Tokio. — Dziennik „Kokumin” zapowiada rozpoczęcie wielkiej ofenzywy dyplomatycznej ze stro ny Japonii, która miałaby na ce lu ew. rozwiązanie konfliktu z Chinami oraz wypracowanie „no wego porządku rzeczy w Azji Wschodniej”.

Dziennik ten podkreśla znacze nie konferencji, jaką odbył pre-

mier japoński ks. Konoye z mi nistrem w Nankinie, p. Abe, któ ry przybył właśnie do Tokio.

Konferencja ta dotyczyła prze de wszystkim sprawy stosunków dyplomatycznych pomiędzy Japo nią, a częścią Chin, zależnych od (projapońskiego) rządu w Nankinie oraz sposobów rozwią zania zatargu japońsko - chiń skiego.

Operacje wojenne

Niemcy bombardują Londyn R. A. F. działa nad Rzeszą i Afryką Wojna na pograniczu Grecji

STRATY POWIETRZNE...

Berlin podaje :
13 samolotów brytyjskich i 5 niemieckich.

Londyn podaje :
8 samolotów niemieckich i 3 brytyjskie.

KOMUNIKATY NIEMIECKIE...

Berlin. — Prowadzono nadal ataki represyjne na Londyn oraz na środkową i zachodnią Anglię. Uszkodzono ważne obie kty koło Sheffield. U brzegów Irlandii zatopiono transporto wiec o pojemności 5000 ton. Stoczono liczne potyczki powie trzne.

Podczas nocnych nalotów bombowce niemieckie wyrza dziły większe szkody zwłaszcza w Londynie i w Combury. Szybkie motorówki brytyjskie usiłowały zbliżyć się do wybrzeży francuskich, ale zosta ły odpędzone.

Samoloty angielskie ukazały się nad Rzeszą zachodnią, nie wyrządzając zresztą większych szkód. Artyleria niemiecka bom bardowała port Dover.

KOMUNIKATY WŁOSKIE...

Rzym. — W Afryce wschod niej odparto zmotoryzowaną kolumnę brytyjską koło Gaturra (Kenya). Samoloty brytyjskie rzuciły bomby na Buna, Massaua, Lugh, Ferrandi, Ker ni, Berbera, przyczem było 5 zabitych i 16 rannych.

Naloty na El Uak i Sardo nie wyrządziły szkód.

W Grecji oddziały włoskie doszły w Epirze do rzeki Kala mas w kilku punktach (do 90 km. od granicy).

Mimo złych warunków atmo sferycznych i zniszczeń, doko nywanych przez cofającego się przeciwnika, oddziały włoskie posuwają się naprzód. Mimo sil nej obrony przeciwlotniczej, bombowce włoskie atakowały port Patras, trafiając w wojskowe transporty oraz bazę Le pante, baraki w Mecowo i kole jnic w dolinie rzeki Kalamas. Je den z samolotów greckich zos tał zestrzelony w walce, a je den z bombowców włoskich zginął.

KOMUNIKATY GRECKIE...

Ateny. — Na froncie w Epi rze, po lekkim cofnięciu się, w myśl ustalonych planów, wojska greckie utrzymały nowo po zycie. Na reszcie frontu bez zmian. Z nieprzysięciem współ pracują nieregularne bandy. Lotnictwo włoskie atakowało Patras i ostrzeliwało mieszkań ców z kulomiotów. Jest 350 ofi ar, w czym przeszło 100 zabi tych. Pozytm bombardowano Bion i Lepante, gdzie niema za dnych obiektów wojskowych. Jest 6 ofiar, a szkoła została zniszczona. Jeden z samolotów greckich, który stoczył walkę nad Albanią, nie powrócił do bazy. Najbardziej wysunięte po zycie włoskie znajdują się za ledwie o 10 km. od granicy.

KOMUNIKATY BRYTYJSKIE...

Londyn. — Pojedyncze bom bowce niemieckie ukazywały się nad Londynem i w różnych punktach kraju.

Mimo trwającej niepogody, bombowce brytyjskie dokonały ataków na porty w Cherbourg, Antwerp, Flessingue, Em den i t. p.

TO i OWO

Ze słownika naszego życia codziennego należy stanowczo skreślić słowa wiecznych narzekaczy, jak „życie jest twarde, brakuje wszystkiego, tyle trudności i t. p. Unieśmy przecież pokazać światu, że w gruncie rzeczy to wszystko to nas nie przeraża. Nauczmy się brać przeszko- dy hartując za pomocą sportu ciało i ducha.

I nie tylko sami winniśmy zmienić tryb naszego dotychczasowego życia, ale również innym wskazać nowe drogi życiowe i podziwiać upadających na duchu.

Przygotować się należy na życie więcej twarde i pozbawione wygod, niż dotychczas.

Spójrzmy prawdzie w oczy i zgódźmy się na zrezygnowanie z wielu rzeczy, które dotychczas wydawały się nieodzownym w naszym życiu codziennym.

O ile mamy kogoś nam drogiego i bardzo go kochamy, — wszelkie ofiary dla niego spełnia my nawet z przyjemnością, a w każdym razie ponosimy chętnie i bez narzekania. Czy nie możemy tak samo ponosić ofiar dla dobra naszej Ojczyzny?

(J. O. F.)

Trochę humoru

PSYCHOLOGIA PIJANEGO

Policjant widzi w nocy pijanego, który trzyma się latarni i zawzięcie czegoś szuka na chodniku.

— Co pan tam robi?

— Kluczyca sztukam paapaa- nie!

— A tu go pan zgubił?

— Nie, na drugiej stronie ulicy, ale tam ciemno.

— Paaanie podtrzymuj pan trochę dom, tak się kiwa, zee... nie mogę w żaden sposób kluczyca włożyć do zamku od bramy.

W ZAJĘDZIE

MAŁEGO MIASTECZKA

— Tylko czy macie tu dobry budzik? — pyta przyjezdny ze stolicy — żebym się rano nie spóźnił na koleje.

— Budzika nie mamy, ale jest doskonale kogut.

— To proszę go nastawić na wpół do 6-tej.

Kacik dla dzieci

O MAGDUSI SŁUŻĄCEJ

Rzadna Magdusia Sprząta pokoje. Szele dwa łóżka Dla Mami, Józia.

Kocha Magdusia Dzidzi — chłopusia, Kocha jak swoje Dzieciaków dwoje.

Choć czasem skrzeczy, Gdy psuje rzeczy — Za nimi*to — więc! — W ogóle chce pobiec.

Rzadna Magdusia. Ma bosa nogi. Do dzieci przysłała Z wioski ubogiej.

Bosa biegala. Nic nie zważała. Wszak bosa nogi Anieli mają...

Biegala bosa. Choć śnieg się bielil — Wreszcie ją wzięli Z soba anieli.

J. M.

H. SIENKIEWICZ.

LATARNIK

Nr. 6.

(Ciąg dalszy)

NOVELA

On pamiętał a zreszta widzi — pola przestronne, miedze, łąki, lasy i wioski. Noc już! O tej porze już zwykle jego latarnia rozświecała ciemności morskie — ale teraz on sam jest we wsi rodzinnej. Stara głowa puchyla się na piersi i sm. Obrazy przesuwały się przed jego oczyma szybko i trochę bezładnie. Nie widzi domu rodzinnego, bo starała go wojna, nie widzi ojca ani matki, bo go odumarli dzieckiem; ale zreszta wieś, jakby ją wezoraj opuścił: szereg chałup ze światłkami w oknach, grobla, młyn, dwa stawy, podane ku sobie i brzmienie całej nocy chorami żab.

Niegdyś w tej swojej wiosce stał nocą na widoku, teraz prze-

Wyszynski zastąpił Molotowa

Dziennik „Lyon Soir” podaje następującą notatkę: Stanowisko Związku Sowieckiego jest w tej chwili jednym z głównych czynników sytuacji międzynarodowej. Szczególnie od chwili podpisania trójprzymierza i korzyści przyniesionych Moskiewie przez jego sygnatariuszów.

Jednak milczenie, wrodzone Stalinowi, które potrafił również narzucić wszystkim swoim współpracownikom i podwładnym, przysłania w dalszym ciągu gesta chmura zamierzenia szefa Kremļa.

Mimo wszystko, obserwując bacznie rozwój Sowieckiego i politykę międzynarodową, dojdzie się do odkrycia dwóch głównych czynników, które decydują o ich stanowisku.

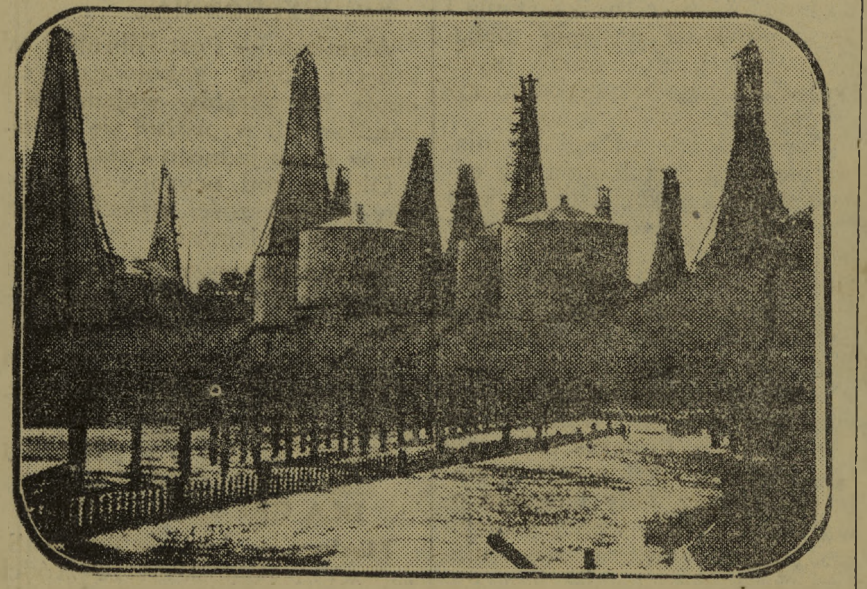
Z jednej strony — to fakt, że pragnienie Stalina, by „powiekszyć bazę przyszłej rewolucji

te same które kiedyś zaprzętały głowy Piotra Wielkiego, Pawła I-go, Aleksandra II: podjąć, wykorzystując obecne położenie Wielkiej Brytanii, zdobycie Azji w kierunku Indji brytyjskich.

W otoczeniu Molotowa zmierzania takie miały linijnych zwolenników. Lecz Stalinowi nie zależało na zaangażowaniu się w podobnym przedsięwzięciu.

Nominacja Wyszynskiego ma dopomóc Stalinowi do zrównoważenia wybujałości się gruz, które uważa on za niebezpieczne i do stałego kontrolowania najmniejszych ich gustów i czynów. Z gruntu podejrzliwy Stalin nie chce znaleźć się pewnego dnia w obliczu położenia bez wyjścia. Wobec wpływu, jakie zyskiwała grupa „aktywistów” całej machinie komunistów soraw zagranicznych, widz Kremļa powierzył Wyszynskiemu kierownictwo praktyczne.

Ten bowiem, w charakterze

BAKU: Widok na szczyby naftowe (PW 4293)

światowej” schodzi się z odrozdzeniem coraz więcej widocznym, zamierzając imperialistycznych i panslawistycznych nowych warstw kierowniczych w Sowieciech.

Z drugiej strony — to obawa Stalina, że Związek Radziecki posuwał się zbyt daleko na drodze swej ekspansji zewnętrznej. Cała jego kariera polityczna opierała się na bardzo dużej rozważności i cierpliwości, z jaką skrycie przygotowywał różne „akcje” w dziedzinie wewnętrznej i zewnętrznej.

Każdy etap odbyty przezeń był poprzedzony tajemniczym milczeniem (któremu często towarzyszyły krwawe czystki), jakie zaplanował wśród wyższych urzędników jego administracji.

W chwili obecnej zabieg Stalina wyrażają się w nowych przesunięciach w aparacie rządowym. Wśród nich jedno z najbardziej znamienitych, które dotąd nie wywołało jednak zagranicą komentarzy (bowiem prasa sowiecka strzegła się zwracać uwagę na to wydarzenie), to nominacja Andrzeja Wyszynskiego na stanowisko rzeczywistego kierownika polityki zagranicznej Związku Sowieckiego.

Nie wyciągając stąd wniosku, że Molotowowi grozi w najbliższym czasie odsunięcie podobnie jak ostatecznie już został usunięty Worożyłow, można jednak znaleźć wyjaśnienie polityczne nominacji Wyszynskiego, która zreszta zupełnie nie zaskoczyła kół dobrze poinformowane o głównych planach Moskwy w dziedzinie międzynarodowej.

Wśród osób, mających największe wzięcie w Sowieciech, sukcesy terytorialne polityki rosyjskiej wywołały prawdziwe dążenia imperialistyczne do tego stopnia, że wzbudziły wśród nich odwieczne marzenia rosyjskie,

byłego prokuratora, instruktora i oskarżyciela we wszystkich wielkich procesach i czystkach, cieszył się powagą doprawdy groźną. Sam będąc Polakiem, pozostaje on obcy wszystkim dążeniom wielko-rosyjskim.

W ten sposób na Stalin w jego osobie kontrolera przy sterze polityki zagranicznej, który daje mu rekoimie, że nie nastąpi żadna niespodzianka i że akcja grup pijanych zdobycami terytorialnymi lat 1931 i 1940 znajdzie hamulec.

Kacik dla gosposi

MYDŁO Z MIGDAŁÓW

250 gramów gorzkich migdałów należy zalać wrzącą wodą i potem obrać ze skórką. Następnie winno się je posiekać drobniutko albo jeszcze lepiej przepuścić przez maszynkę i dorzucić 40 gramów gorzkiej ryżowej i rozpuszczonej w małej ilości wody 10 gramów czyszczonej sody, dolewając kilka kropel esencji pachnącej. Całą tę masę należy dobrze wymieszać. Zastąpi ona nam doskonale mydło

BRZOZY

Zapłakaly rdzawe liście Rozplakanych brzoź. Na dalekie ciemne morze Popłynal ich głos.

Zapytało morze: „Czemu Łkacie smutno tak? Czy wam słońca brak jasnego. Czy wam deszczu brak?”

„Nie brak nam jasnego słońca. Deszcze chmury śla. Tylko ziemia, kiedy rosnie, Przesiaknieta krwią”.

K. Tetmajer.

CO PISZE PRASA?

GRECJA PRZEDPOLEM EGIPTU

„LECLAIREUR DE NICE” (p. J. L.):

„Konflikt się rozszerza. Po zniszczeniach w zachodniej Europie, pożar przebiega ku wschodowi, skąd się zaczął. Patrząc na mapę południowej Europy, łatwo stwierdzić doniosłą rolę Grecji w wojnie przeciwko Wielkiej Brytanii. Po opanowaniu baz greckich, Italia miałyby przewagę we wschodniej części Morza Śródziemnego, a Anglia, odrzucona na wyspę Cypr, nie mogłaby bronić skutecznie Egiptu. Grecy nie chcieli odstąpić Italii suych baz. Armia włoska przekroczyła granicę albańską, a Grecja odwołala się do pomocy brytyjskiej. Walka zdecydowała o losie Grecji”.

STANOWISKO SOWIETÓW...

„LYON REPUBLICAIN”:

„Kola polityczne w Vichy śledzą także stanowisko Z.S.R.R., a zwłaszcza ostatnie zmiany, jakie wprowadził dyktator sowiecki w kierownictwie polityki zagranicznej Rosji. Czy mianowanie (przy boku p. Molotowa) p. Wyszynskiego, znanego z całkowiłej uległości Stalinowi, .. ma oznaczać, że polityka zagraniczna Rosji ulegnie w najbliższych dniach znaczącym zmianom? Odpowiedź na to należy do Moskwy”.

KORFU I SALONIKI...

„LE PETIT MARSEILLAIS” (p. M. L.):

„Dwa są najbliższe obiekty wojennych działań włoskich w Grecji. Pierwszym jest Korfu .. wielka wyspa, naprzeciwko „obcastr” Italii, o doniosłym znaczeniu strategicznym. Drugim celem są Saloniki, które odgrywały już w poprzedniej wojnie tak ważną rolę. Trudno przewidzieć rozwój operacji, bo tylko fakty grają tu rolę. Fakty te wykazują, że Niemcy usadowili się już na Dunaju i nad Morzem Czarnym, a Italia jest u wrót Grecji i w jej archipelagu — z jednej strony, a w Egipcie .. z drugiej. Nacisk krajów „osi” we wschodniej części Morza Śródziemnego jest znaczny”.

GIBRALTAR PANUJE NAD DROGĄ DO INDJI...

„LE JOURNAL”:

„W ciągu ubiegłych tygodni Anglia nigdy nie zamierzała się odnawiającego się zagrożenia przysposobienia obrony Gibraltar nad nowych środków wojennych. To też od 250 l. Anglia odnawia bez przerwy urządzenia obronne tego „bastionu Nr. 1 do Indji”. Składa angielska za mieniała się w ten sposób w ogromny fort najeżony działami wszelkiego kalibru. Tak więc Gibraltar pozostaje nadal jedyną z zasadniczych kolumn budowli imperium brytyjskiego”.

SPORT

ZAWODY PIŁKARSKIE

W Saint - Etienne. — Klub A. S. Saint - Etienne zwycięża w zawodach o Mistrzostwa Piłkarskie dep. Loire — Klub A. C. Rive - de - Gier 2 : 1.

W Roche la Molière : C. U. Roche la Molière bije C. O. Saint Chamond 4 : 2.

W Szieur (1 Okręg) — S. A. Szieux bije C. S. Roanne 3 : 0.

W Thonon : — Evian - Sports bije C. S. Thonon 3 : 1.

W Scionzier : — U. S. Saint-Julien bije Klub miejscowy 4 : 1.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE JUNIORÓW I SENIORÓW

Lyon. — Na boisku Henri Cochet rozpoczęto serię zawodów lekkoatletycznych (10-bój i 5-bój) — przeznaczonych wyłącznie dla grup seniorów i juniorów. Wyniki okazały się zadawalające.

Juniorowie :

100 metrów — 1. Miribel — 11 sek. 4/5.

Skok wzwyż — 1. Sapain — 1 metr 67 c.

Klasyfikacja ogólna — 1. Sapain 2. Follés, 3. Miribel, 4. Gayet, 5. Venillet.

Seniorowie :

100 metrów — 1. Curtet — 12 sekund.

Skok wzwyż — 1. Ghizzo — 1 metr 70.

Klasyfikacja ogólna — 1. Curtet 2. Ghizzo, 3. Durand.

W pięcioboju — 1. Dupire (36 lat), 2. Rousta (38 lat), 3. Bidon (54 lata).

BIEG NAPRZELĄJ W THIERS

Klub Sportowy w Thiers (Puy de Dome) zorganizował propagandową imprezę sportową.

W biegu naprzeląj wzięła udział znaczna liczba uczestników, w czym pewna ilość Polaków.

Wyniki były następujące :

1. Malardier ; 2. Pommier ; (o 50 metrów). 3. Trompezyński, 4. Rolland.

Imprimerie de la PRESSE LYONNAISE 48, rue de la Charité, LYON (Rhône).

Le Gérant : L. GUILLEN

Ogólna reorganizacja pracy

I. PRACA I POMOC DLA BEZROBOTNYCH

Vichy. — W toku posiedzenia Rady Ministrów Rząd powziął ważne decyzje, dotyczące zapewnienia pracy Francuzom i zwalczania bezrobocia. W orędziu swoim z dnia 10 ub. mies. oświadczył p. Marszałek Pétain, że — „wszyscy Francuzi mają obowiązek pracować, ale „obowiązkiem Rządu jest postaranie się o pracę dla nich”.

„Dziennik Urzędowy” podaje szereg zarządzeń, z których wynika, że problem ten zbliża się ku swej realizacji. Rząd wstąpił w nową fazę polityki, która pozwoli mu na oddanie potrzebnych finansów na usługi narodu.

Tak więc ogłoszono dekret o pracy i pomocy dla bezrobotnych. Poniżej podajemy jego najważniejsze punkty :

Została zapewniona praca przez funkcjonariuszy poszczególnych gmin dla pracowników wszystkich zawodów i wszystkich tych bezrobotnych, którzy nie z własnej winy zostali pozbawieni pracy.

Urzędy departamentalne, samo rządowe biura pracy i urzędy bezrobocia są zawieszono.

Dla każdego osobnego terenu zostali mianowani inspektorzy pracy.

Biuura Pracy.

Podstawowa organizacja państwowa obejmuje — okresowe biura pracy, których zadaniem będzie udzielanie pracy i pomocy bezrobotnym.

Tymczasowo utworzono też departamentalne biura pracy w departamentach, gdzie nie ma inspektorów pracy.

Odmowa przyjęcia zajęcia.

Odmówienie przez pracownika zatrudnienia zaofiarowanego mu przez urząd pracy, w którym jest zapisany, bez względu na jego zawód i miejsce, podlega za sobą wykluczenie z przyszłych zasiłków.

Zasiłek dzienny.

W miejscowościach, w których lista jest ustalona przez prefektów według opinii inspektorów pracy, przyznawany będzie zasiłek dzienny dla tych, którzy prowizorycznie są pozbawieni pracy.

Dla pracowników żonatyh będzie zasiłek ten ewentualnie podwyższony, jak również dla tych, którzy obarczeni są dziećmi i rodzina.

Praca za zasiłek.

Pracownicy, korzystający z takich zasiłków dziennych, będą ewentualnie zobowiązani wykonywać pewną pracę w zamian za zasiłek. Z chwila, gdy praca ta będzie przekraczała dwie godzi-

II. ZAJMOWANIE KILKU POSAD.

Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy zobowiązani są do zapisania się na listę pracy.

Poniżej tekst najważniejszych ustaw o zajmowaniu kilku posad, który opublikowany został w „Dzienniku Urzędowym” :

Art. 1. — Nikt nie może wykonywać jakiegokolwiek zawodu w przemyśle, handlu, rzemiośle, o ile nie jest zapisany na liście w Izbie Handlowej. — Względnie uchyla się od ciężarów społecznych i podatkowych, wynikających z wykonania swego zawodu.

Art. 2. — Zakazany jest w warunkach, — przewidzianych przez ustawę — zajmowanie się pracą prywatną wszystkim pracownikom, zajętym w służbie państwowej, departamentalnej, samorządowej, w urzędach publicznych i kolonialnych.

Art. 3. — Pracownicy przemysłowi, handlowi lub rzemieślnicy nie mogą wykonywać pracy poza miejscem, w którym są zatrudnieni, szczególnie, gdy praca ta miałaby być opłacona poza ich zwykłym zarobkiem.

Art. 4. — Nikt nie może zatrudniać pracowników, którzy podlegają art. 1, 2 i 3 niniejszej ustawy.

Wyjątki.

Art. 5. — Wyłączone są zaka-

zy, wymienione w artykułach 1, 2 i 3, a mianowicie :

1) Prace rodzaju naukowego, literackiego lub artystycznego, oraz udział w pracach instytucji o zainteresowaniach ogólnych, szczególnie dotyczących nauki, wychowania lub dobroczynności ;

2) Prace wykonywane na własny rachunek w formie bezpłatnego udziału w samopomocy ;

3) Prace domowe, wykonywane u poszczególnych osób dla ich osobistych potrzeb ;

4) Prace, których wykonanie jest spieszne i niezbędne dla uniknięcia nieszczęśliwych wypadków lub zorganizowania środków ratunkowych.

(Ciąg dalszy nastąpi)

LISTA OSÓB POZBAWIONYCH OBYWATELSTWA FRANCUSKIEGO

Vichy. — Stosownie do wezwania rajszej wiadomości podajemy wykaz osób, pozbawionych obywatelstwa francuskiego.

Pani Renée Bloch z domu Geismar; Georges Bollack; Rene Chomette vel René Clair, kinomografista, Roméo Cicotini, naturalizowany; Jacques Epstein, administrator gazety „L'Ordre”; Suzanne Geismar, doktor medycyny i kawaler Legii Honorowej; Izak Krodzienki, wydawca; Vera Korolky vel Vera Korène, artystka dramatyczna z Komedii Francuskiej; Moise Dufalaard, kupiec przy avenue Champs Ellysées w Paryżu; Pierre Lazareff, publicysta; Alexis Léger, b. sekretarz generalny Ministerstwa Spraw Zagranicznych i wielki oficer Legii Honorowej; Claude Levy, mer Orleanu; Tony Mayer i Thérèse Mayer z domu Rynald; André Mayer, dyrektor banku Lazard; Sylvain Mossé, doktor medycyny; Olivier Puisseaux, przemysłowiec z Ivry sur Seine; Henri Reichenbach; Leonard Rosenthal, administrator Towarzystwa i Komander Legii Honorowej; Reina Seitz z domu Deyris, dekoratorka z Biarritz; Alice Seitz; Henri Torrès, adwokat, b. deputowany; Paul Louis Weiler, przemysłowiec.

Uniwersytety polowe w Szwajcarii

W prasie szwajcarskiej ukazał się komunikat związkowego komisarjatu dla spraw internowanych, donoszący o zorganizowaniu prawdziwych „uniwersytetów polowych” dla liczącej inteligencji, znajdującej się w obozach internowanych Polaków i Francuzów. Komunikat stwierdza, że wśród internowanych znalazło się przeszło 500 studentów, profesorów i docentów wyższych uczelni. Zostali oni rozlokowani w 200 obozach na terenie całej Szwajcarii.

Już w lipcu Komisarjat wystąpił z wnioskiem do „Fonds européen de secours aux étudiants” (Europejski Fundusz Pomocy Studentom) o zorganizowanie pomocy duchowej dla internowanych. Ta pomoc ograniczała się dotychczas do rozdawania książek i materiału naukowego i była przeprowadzana równoległe do humanitarnej akcji YMCA, dotyczącej ogółu internowanych.

Gdy stało się rzeczą pewną, że pobyt internowanych w Szwajcarii potrwa również przez zimę, zastanowiono się nad problemem kontynuowania regularnej nauki przez internowanych wojskowych, którzy musieli przerwać wyższe studia w kraju ojczystym. Ze względu politycznych i wojskowych nie było możliwe udzielenie im zezwolenia na uczeszczenie do wyższych uczelni szwajcarskich. Wobec tego postanowiono stworzyć specjalne obozy szkolne, gdzie studenci mogliby znowu zająć się pracą naukową w obrębie odpowiednich wydziałów. W charakterze sił naukowych postanowiono powołać przede wszyst-

kim internowanych profesorów i docentów. Poza tym jednak skierowano apel o współdziałanie do profesorów politechniki i uniwersytetów szwajcarskich. Przewidziano stały kontakt stalego obozu szkolnego z jedną z tych wyższych uczelni. Uczelnie szwajcarskie będą delegowały do obozów swych wykładowców i asystentów oraz umożliwią internowanym korzystanie z bibliotek. Przed skierowaniem do obozu szkolnego internowani kandydaci będą dokładnie zbadani dla stwierdzenia, czy odpowiadają oni rzeczywicie przewidzianym warunkom intelektualnym.

Polowe uniwersytety dla internowanych rozpoczęły pracę w końcu października. Członkowie obozów szkolnych będą w dalszym ciągu podlegali dyscyplinie wojskowej pod władzą swoich „dziekanów”, to jest internowanych profesorów. Europejski Fundusz Pomocy Studentom stara się ułatwić studia i życie w obozach szkolnych przez nawiązanie kontaktu z innymi uniwersytetami europejskimi drogą dyplomacyjną.

KSIAŻECZKI DO NABOŻENSTWA

Nakładem P. C. K. już się ukazały i są do nabycia po bardzo przystępnych cenach, książeczki do nabożeństw

„DROGA DO BOGA”

Książeczka ta oprócz modlitw i litanii zawiera również cały szereg pieśni kościelnych.

WILNO

Budowały Cię wieki, pogańskie oitarze Nie burza na cudowne zmieniłeś kościoły. W mury przeszłość zakłócał mesjaństwa miraż Kunigaszów i królów duchy i popioły.

Słońcem barwione domy, niby z wioskiej ziemi Kryj przeszłość wielkości z czasów zjednoczenia. Najszczytniejsze idee tych — równych z równymi. Wspomnienie Twych dni chwały, mocy i tworzenia.

W cieniu murów duch wieszczów i duch wodzów żyje Nieśmiertelnej legendy kołobka — skrabnica Masz młodzieńczego ducha i wiekowe lica.

I Może znów dla Ciebie dzień wielkości bije Jego myśl — bo nad Sercem wiernym Polski syna Płmi straż duch przeszłości — baszta Gedymina

Jan Gozdawa.